नमस्कृत्येत्यनमइत्यादिसूत्रेण वर्णं श्रीमुनिविद्यापितं जाह्नव्या पीयूषितिरीतिरक्ताश्यप्रदत्तानां

ॐ श्रीगणेशाय नमः नमस्कृत्य महेशानं मतं बुद्धा पतंजलेर्वाणीप्रणीतसूत्राणां कुर्वे सिद्धान्तचन्द्रिकां ॥१॥ अइउऋऌसमानाः अनेन क्रमेणैते वर्णा ज्ञेयास्ते च समानसंज्ञाः स्युः नैतेषु सहे-
षु सन्धिरनुसन्धेयो विवक्षितत्वाद्विवक्षितस्तु सन्धिर्भवतीति नियमात् ह्रस्वदीर्घप्लुतभेदाः स-
वर्णाः एतेषां ह्रस्वदीर्घप्लुतास्सजातीयाः परस्परं सवर्णा अएन्ते ऋऌवर्णौ च एकमात्रो ह्रस्वः द्विमा-
त्रो दीर्घः त्रिमात्रः प्लुतः ए ऐ ओ औ सन्ध्यक्षराणि उभये स्वराः अकारादय एकारादयश्च ह्रस्वदी-
र्घप्लुतभेदास्स्वरा उच्यन्ते अवर्णो नामिनः अवर्णवर्जास्स्वरा नामिन उच्यन्ते इदवर्णाः ह्रयवरट् लण् ञमङणनम्
झभघढधष् जबगडदश् खफछठथचटतव् कपय् शषसर् हल् ॥ नेत्रमध्यमा
वर्णा नामा भ्रमास्ते तानासंज्ञास्स्युः अवर्ण हल्जवर्गभरावमन्दो पि कार्याचेत् कार्यविधारा